

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlássy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Amerika és Magyarország

Az Egyesült Államok szenátusa a napokban elfogadta a pacifista Knox szenátor javaslatát, amely kimondja a Magyarország és az Egyesült Államok között 1917 december 7-ikén beállott *hadállapot megszüntetését* és utasítja a kormányt, hogy tegyen lépéseket a két állam közötti barátságos viszony helyreállítására és a kereskedelmi összeköttetés felvételére.

Ilyképen tehát Amerika hivatalosan is békét kötött velünk anélkül, hogy Canossát járatt volna előbb a nemzettel és ráerőszkolta volna a szerencsés győző bosszuszomjas békéjét. Nem akar jóvátételt, nem akarja a porig alázott vesztes fél végelgyöngülését, hanem becsületes ellenségként békülő jobbot nyújt a kemény küzdelemben legyőzött országoknak és tisztességes szándékkal iparkodik velük összeköttetést teremteni.

Nekünk magyaroknak nemcsak azért fontos Amerika e lépése, mert felemelő vigaszt nyújt szegényletes meggyalázásunk keserves napjaiban, hanem főleg és elsősorban azért, mert az új világ földjén több millió magyar keresi becsületet munkával kenyerét s azok anyagi, de főleg óriási erkölcsi tőkéjére nagyon nagy szüksége van a koldussorsban tengődő Csonkamagyarországnak. De szükségünk van a versenyképes amerikai ipar termékeire is, ma talán jobban, mint valaha, szükségünk van Amerika gyapotjára és egyéb terményfölöslegére, hisz ugyiszólván minden természeti kincsünköt kifosztott, másokra utalt, gyámoltalan ország lettünk.

Amerika évszázadokon keresztül mindig úgy szerepelt a magyar nép tudatában, mint a szabadság hazája, a becsület és munka iskolás mintaképe. A nagy és erős Magyarország példaképének tekintette mindenkor a sokféle nemzetiségből alakult Egyesült Államokat, amelyek évtizedeken át vívtak halálosan komoly harcokat a nemzeti szabadságért. A clevelandi Kessuthi-szobor és a városligeti tó partján álló Washington-szobor minden beszédnél ékeesebb tanubizonyságai annak a mély lelki vonzalomnak, annak az érzébeli közösségnek, amely a magyart Washington György népével régóta összeköti. Valahogy úgy érezzük, hogy nem is szabad annak másként lennie, úgy érezzük, hogy a Knox-féle javaslat egy nagy, egyre tántorgóbbá váló szakadékot van hívva betölteni. De érezzük azt is, hogy legalább a magyarsággal szemben ennek a szakadéknak betöltése erkölcsi kötelessége Amerikának, sőt érezzük, hogy annál még sokkal többet is kell tennie. Magyarország becsületes és jóhiszemű népét a Wilson-féle 14 pont hánytorgatásával sodorták a sir szélére szemfényvesztő kalandorai és Amerikának nem lehet most megelégednie a semmismértőtt és fogjunkkezet politikával. Amerikának becsületbeli tartozásai vannak a magyar nemzettel szemben, amelyeket feltétlenül le kell rónia, ha nem akarja szavahihetőségét és becsületébe vetett bizalmunkat eljátszani.

Amerikának minden hatalmát, minden anyagi és erkölcsi erejét, minden összeköttetését fel kell használnia, hogy a nemzetgyilkos trianoni békeszerződés minél előbb revideáltassék. Nem szabad tétlenül néznie, hogy egy 20 milliós országot 8 milliós parányra zsugorítsanak össze, nem szabad szó nélkül tőrnie, hogy minden anyagi erőforrását elfosszanak egy történeti multu, életrehivatott s kétségtelenül nagyjövőjű nemzetet, mert az bizni és hinni merészelt a hatalmas Unió elnökének írásban

lefektetett 14 pontjában. Harding elnöknek, ha komoly békét akar Európában, ha azt akarja, hogy a lábaltípont igazság erőre kapjon újból és szóhoz jusson ismét, akkor nagy és nemes kulturmisszióját a minden legyőzöttnél jobban sujtott Csonkamagyarország lehetetlen helyzetének megjavításával kell kezdenie. Főként tekintélyével követelnie kell az égbekiáltó igazságtalanság és vakbosszuszülte trianoni békeszerződés sürgős revízióját és jóvá kell tennie azt a nemzet ellen elkövetett merényletet, amelyet gerinctelen elődjének köszönhet a magyar nemzet.

Kell, hogy Amerika és Magyarország igazán benső jóviszonyba kerüljenek egymással, kell, hogy a magyart ért fájdalmas csalódás valahogyan expiáltassék. Lehetetlen, hogy a magyar ezután ne hódolatteljes tisztelettel emelje meg kalapját a városligeti szobor előtt, hanem lelke mélyére odatolokodjék a szemrehányás és önvád keserű érzése azért, mert hitt, bízott és megcsalni engedte magát!

Amerika és Magyarország minden biztonnyal jó barátok lesznek ismét, mert a szabadság apostolai nem lehetnek lélekben megszese egymástól!

Andrássy Gyula az angol józanságról

„Az elszakított területek érett gyümölcsként hullnak az ölünkbe” - Óriási beruházások a vasutnál és a postánál

— A nemzetgyűlés mai ülése —

Budapest, május 4. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Felolvassák az indítvány könyvet, amelybe Andaházy-Kasnya Béla és Karaffiáth Jenő jegyezték be 2-2 indítványt.

Andaházy a numerus clausus és a botbüntetés eltörlését, Karaffiáth pedig a testnevelés fejlesztését indítványozza. Az elnöki előterjesztések után a Ház áttért a költségvetési vita folytatására.

Egri-Nagy János szívesen üdvözlö a pénzügyminiszter expozéját, amely újabb reményeket ébreszt a magyar nép lelkében. Helyre kell állítani a tekintély tiszteletét, mert anélkül nincs egészséges államélet. A királykérdésben bűnök tart minden Habsburg-puccsot, de hasonlóan minden olyan törekvést is, amely által hóhérainknak akarunk tetszelegni.

Hosszasan beszél a liberálisizmusról és megállapítja, hogy nálunk annak csak akkor lehet talaja, ha nem olyan, amilyennek az elmúlt évtizedek alatt általában hirdették. Azután beszél a köztisztviselőkről és tiltakozik a tisztviselői kijáráások ellen. A költségvetést elfogadja.

Andrássy Gyula gróf emelkedik ezután szólásra. Bizonyos külpolitikai eseményekre hívja fel a parlament figyelmét, melyeket nem hagyhatunk szó nélkül. Beszél a londoni alsóház legutóbbi eseményeiről, s örömmel ismétli meg az angol külügyi államtitkár azon kijelentését, mely szerint *nem Magyarország hibás Európa mai zűlélt viszonyaiért, hanem a kis-antant*, mely minduntalan szövetezik és fegyverkezik ellenünk. Anglia bámulattal látta azt a ritka önuralmat, amelyet a magyar nemzet tanúsított IV. Károly látogatása idején. Foglalkozik a vita folyamán felszólalt angol államférfiak beszédével hangsúlyozza, hogy mi békét akarunk, mert ismerjük a háboru borzalmas következményeit és tudjuk, hogy az egész világ ránkrontana, ha mi most kardot huznánk.

— Arra kell törekednünk, hogy a kulturális érzelmi integritás a magyar fajon belül megóvassék és megóvassék a testvér-nemzetiségek szabadsága is. Olyan nagy haladás ez a vita a nemzet végleges megőrtése felé, amelynek nem lehet eléggé örvendeni. **Az elszakított területek visszacsatolása érett gyümölcsként hull a kezünkbe, de minél többet beszélünk a fegyveres retorzióról, annál később lesz az.** A költségvetési javaslatot elfogadja. Azután

Örffy Imre betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését, mire az elnök 10 perc szünetet rendel el.

Szünet után áttér az interpellációkra. — Pákozdy András egyes házhelykijelölő bizottságok visszaélését teszi szóvá és szigorú vizsgálatot követel. Czeglédy András a közmunkák fokozását és újabb munkaalkalmak megteremtését sürgeti.

Bethlen István gróf miniszterelnök az interpellációkra válaszolva kijelenti, hogy a *kormány nagyarányu vasuti és postai beruházásokat kíván eszközölni, melyekre 900 millió koronát fognak fordítani.*

— Ez összegből a Belgrád—Budapest—Bécs közötti vasuti vonal második vágányának, kiépítésére 44 milliót, vasuti állomások építésére 107 milliót, személyzeti és munkástelepek létesítésére 33 milliót, vasuti kocsik javítására 60 milliót, a budapesti rendező pályaudvar rendbehozására 17 és fél milliót, egyéb beruházásokra pedig 111 milliót fognak fordítani.

— Azonkívül több vasuti vonal villamosítása van tervbe véve és az állami vasgyárak produktójának fokozására 55 milliót fognak fordítani. Óriási költséggel munkásházakat akar a kormány építeni s azok költségeire 240 millió koronát irányzott elő. Tervbevette a telefon automatikus kapcsolását is, ami szintén horribilis költséggel jár s beállított a költségvetésbe az állami hidak fenntartására 16 milliót, közutak jókarbantartására 30 milliót és a budapesti hidak kijavítására 7 milliót. Kéri válaszában tudomásulvételét.

— A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul veszi. Azután Somogyi István interpellál a földreform végrehajtásáról. Paczek Géza a hadirokkantak illetményeinek kiutalásáról, de választ nem kapnak. Letenyei Pál a vidéki földmunkások ügyében intéz interpellációt a földmivelésügyi miniszterhez, de választ ő sem kap.

Végül Uzetti Ferenc a vitéségi érmeke pót díjának ügyében interpellálja a honvédelmi minisztert, aki azonnal válaszol és kijelenti, hogy már is tett megfelelő lépéseket az irányban, miszerint az érempótdíjasok illetményeiket megkapják. A választ tudomásul veszik, mire a Ház ülése délután 3 órakor véget ért.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
 Hiszek egy isteni örök Igazságban:
 Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Átképző tanfolyamok tisztviselők és katonatiszteknek

Felhívás a tisztviselőkhez és katonatisztekhez

Az Országos Menekültügyi Hivatal a m. kir. kormány megbízásából a gazdasági pályákra elhelyezkedni kívánó tisztviselők és a lehetőséghez képest a tényleges, valamint a leszerelt katonatisztek részére *átképző tanfolyamokat* rendez.

A tanfolyamoknak általában az a céljuk, hogy a túlszűrt hivatali pálya és a közgazdasági foglalkozások között a munkaerők arányos és egészséges megosztását elősegítse, a köztisztviselők egy részét *gazdasági pályára terelje át*, még mielőtt a kormány a közalkalmazottak nagyobbarányú létszám csökkentésére kényszerül.

Az egyes tanfolyamok olyan gyakorlati ismeretek elsajátítására nyújtanak alkalmat, amely ismeretek révén a hallgatók részben önálló foglalkozásokhoz kezdhetnek, részben gazdasági vállalatok keretében helyezkedhetnek el. A tanfolyamok **ingyenesek**; látogatásokra *jelentkezhetik mindenki, aki ezidő szerint közszolgálatban áll*, feltéve, hogy legalább a középiskola nyolc osztályát sikerrel elvégezte vagy azzal egyenrangú középfokú intézet (tanítóképző, felső kereskedelmi iskola stb.) elvégzéséről szóló bizonyítványa van, *ideértve a hadsereg kötelékébe tartozókat és azokat a már leszerelt katonatiszteket is*, akiknek jelenleg nincsen foglalkozásuk. Jelentkezni *május hó 15-ig*, de csakis a rendeletben meghatározott adatok pontos bejelentése mellett az átképző tanfolyamok központi irodájánál: *Budapest, V., Lipót-ut. 28.* kell.

Az egyes tanfolyamokra a hallgatókat a jelentkezők közül a bejelentésben foglalt adatok alapján, valamint a méltányossági szempontok mérlegelésével az Országos Menekültügyi Hivatal veszi fel s arról a tanfolyam megnyitása előtt az illetőnek értesítést küld.

Csupan azok a tanfolyamok tartatnak meg és csak ott tartatnak tanfolyamok, ahol kellő számu és a megkívánt feltételeknek megfelelő hallgató jelentkezik.

A tanfolyamok tartama alatt a hallgatók összegyűjtött elveztett illetményeiknek, segélyüknek élvezetében megmaradnak.

Abban az esetben, ha a tanfolyam látogatása mellett a hallgatók rendes szolgálati teendőiket akár azért nem tudnák ellátni, mert a tanfolyam nem a szolgálat helyén tartatik, akár mert a tanfolyam végzésével teljesített munka ezt egészben vagy részben lehetetlenné teszi, a jelentkezőknek a jelentkezéssel egyidejűleg arra illetékes hivatali felsőbbbbségűktől megfelelő tartamu *szabadságot is kell kérniük*.

A jelentkezésnél a rendeletben jelzett 18 pontra kell a jelentkezőnek felelnie.

Az Országos Menekültügyi Hivatal által rendezendő tanfolyamok a következők: **I. Kereskedelmi tanfolyamok.** Budapesten, Győrött, Kecskeméten, Miskolcon, Szegeden, Szombathelyen, *Debrecenben*: állat és husiparacikkek, mezőgazdasági, terménykereskedelmi. Tartama 4 hónap. **II. Általános szövetkezeti tisztviselő tanfolyam.** Tartatik *Debrecenben*, Szegeden, Budapesten, Miskolcon, Győrött és Szombathelyen. Tart 3 hónapig. **III. Banktisztviselői tanfolyam.** Budapesten. Tartama 3 hónap. **IV. Gazdák Biztosító Szövetkezetének gyakorlati tanfolyama.** Budapesten tartatik, 6 hét alatt fog elvégezni. **V. Biztosítási tisztviselői gyakorlati tanfolyamok.** Budapest. 4 hét. **VI. Munkaközvetítés és cselédszerzés gyakorlati tanfolyama.** Budapesten 3 hét. **VII. Általános géptani tanfolyam.** Budapest, Szeged, Miskolc, Győr, *Debrecen*. Tartama 4 hónap. **VIII. Gépkezelő tanfolyam.** Budapest, Szeged, Győr, *Debrecen*, Miskolc. 3 hónap. **IX. Mazőgazdasági gépészeti tanfolyam.** Budapest, Szeged. 4 hónap. **X. Elektromos ipari tanfolyam.** 3 hónap. Budapest, Szeged, Ujpest, Győr, Miskolc, *Debrecen*. **XI. Szerelő ipari tanfolyam.** Budapest. 6 hónap. **XII. Gázmotor kezelő tanfolyam.** Budapest, Szeged, Győr, Miskolc és *Debrecen*. 6 hét. **XIII. Házi ipari tanfolyamok** Kosárfonó, gyékény, szalma, raffia, kender, len. Tartatnak az ország különböző városaiban, *Debrecenben* is. Tartama 2 hónap. **XIV. Szeszfőző tanfolyam.** Budapest. 6 hónap. **XV. Gyümölcscsodolgozó és**

gyümölcs szeszfőző mesteri tanfolyam. Budapest. 12 hét. **XVI. Ecet mesteri tanfolyam.** Budapest. 4 hét. **XVII. Szőlő- és borgazdasági tanfolyam.** Budapest. Tartama egy év. **XVIII. Tejgazdasági és tejszövetkezeti tanfolyam.** Sárvár, Kisbér. Tartama egy év. **XIX. Kertészeti tanfolyam.** Budapest, Kecskemét. 6 hónap. **XX. Magvizsgálati tanfolyam.** Budapest. 6 hét. **XXI. Husvizsgálati tanfolyam.** Tartama 4 hét. Budapest, *Debrecen*, Szombathely, Miskolc, Szeged,

Győr. **XXII. Méhészeti tanfolyam.** Tartama 18 nap. Gödöllő, Kalocsa, *Debrecen*, Kaposvár, Kőszegen. **XXIII. Baromfi és házinyul tenyésztési tanfolyam.** Gödöllő. 3 hét.

Valamennyi tanfolyam végén vizsgák fognak tartatni: a tanfolyam elvégzéséről, valamint a vizsga eredményéről *a hallgatók bizonyítványt nyernek*. Az átképző tanfolyamok központi irodája a tanfolyamok tekintetében bárkinek szívesen szolgál felvilágosítással.

A felhívás, amelynek jelentkezés előtti elolvasása feltétlenül szükséges, megjelent a Budapesti Közlöny 1921 április 30-iki 93 ik számában.

Debreceni menekültügyi kirendeltség.

Látogatás az elzsidósodott Szabolcsban

Zsidókézbenn vannak a magyar birtokok

Kisvárdá máj. 4. A dohogó vasolosszus pompás tavaszi verőfényben robot a Nyírség lakás vidékein keresztül az északi Szabolcs felé. A pályatest mellett gondozott szőlőskertek és zsendülő buzatáblák viríto zöldje gyönyörködte az utazók szemét-lelkét. A vonat minden kocsija dugig van rakva jobbára zsiros földbirtokosokkal és a kalmár népség tarka tömegével s jobbára a termésről, a börséről, főként pedig az osztrák lebélyegzetlen valuta kurzusáról beszélgetnek. A kocsi egyik sarkában egy pap s egy barna kabátos ur beszélget egymással s köztük már politikáról is esik szó, bár az is csak olyan határozatlan falusi politika bizony. A kövér vetések és pompás szőlőskertek lassan-lassan elmaradoznak, s a fehérén fénylő Nap épen akkor izzik át vérvörös tüzgolyóbbissá, amikor Felsőszabolcs meglepően fejlődő székhelyére: *Kisvárdára* fut be vonatunk.

Amolyan se nem falu, se nem város Kisvárdá. Mindössze vagy 15 ezer lélek lakja, legtöbbje annak is zsidó. Valóságos gheetto ez a városka, melynek csak vasuti pálya udvara csinos és rendezett, különben jellegzetes por és piszok mindenütt. Utcái világitása nincsen, ellenben minden 10—15 lépésre van egy-egy pálinkás butikja. A tavaszi szellő magyar fülnek idegen hangzásu nevekkel ékeskedő cimtáblákat lenget mindenütt a városban. Az utcákon csapatostul járkálnak az emberek, akiket hosszú kaftánjuk után könnyű megkülömböztetni a magyartól. — Itt keleti típusu, elhizott aszszonyságok tracesolnak, csoportokba verődve, amott gondórfürtü, jól táplált, jól öltözött gyermekek hancuroznak vidám kedvteléssel. Akárhová néz az idegen szeme, mindenütt ezzel az emberfajttal találkozik.

A bizalmatlan külsejű vendéglőkben és kávéházakban a drágaságnál csak a tisztatlanság nagyobb. Az árak semmiben sem maradnak mögötte a legborzasztóbb pesti áraknál. Rituális étkezőkben azonban olcsóbb árak vannak. Ugy látszik, hogy a koratavasz fölös számban dobta piacra a libamáját...

Érdeklődtünk a birtokos-osztály iránt. Mind zsidó kézen az áldott észak-szabolcsi föld! Zsidónak termi a híres szabolcsi burgonyát a kövér kisvárdai barázdá s a jámbor magyarok tehetetlenül nézik: mint vesztik el lábuk alól teljesen őseik örökségét s mint gazdagodnak és terjeszkednek mellettük az idegen jött-mentek, akik még furulyás, gyűrűs és kékítő zsidók voltak a háboru elején... Ma már övék az istenáldotta magyar föld és kuesir koscsikon ficákolnak az élhetetlen magyar orra előtt... Keresztényen fölébredés, öntudat és vállvetett munka ismeretlen Kisvárdán. De hiszen nem is igen van kinek ébrednie... Ujság is csak egy van Kisvárdán, a „Felső Szabolcs”, azt is inkább tarka-barka sport-rovatért vásárolják... Szomorúság tölti el a magyar lelket, ha végignéz ezen az egykor híres szabolcsi városkán, melynek kövér földjein magyar zsiros gazdagodik egy bevándorolt idegen fajzat... Mikor visszatértünk a pályaudvarra, szemünk-szánk elállt azoknak a pompás fogatoknak láttára, melyek az állomás épületei előtt álltak. Pitykés dolmányos kocsis kevélykedett egyik hintó bakján. Kíváncsiak voltunk, hogy kié lehet az a pompás, értékes fogat s megkérdeztük a hegyesbajszu kocsiist:

— Kinek a kocsija ez bátyám?

— Reismann Ármán nagyságos uré — mondotta alapos mustrállással a kocsiist.

Ma ez a Reismann család a szuverén ur az egész Szabolcsban.

Eszenyi—Reismann bérlé a herceg Odeskaly-féle nyirbogdányi hitbizományt, de a hatalmas Tuzséri birtokokban is ők az urak.

A többiek: Rosenblüthek, a Radó-Reichek és a Dienerek, valamennyien bevándorolt idegenek.

Másik kocsi is érkezett, szintén elegáns fogat.

— Rochlitz naccságos urat hoztam, — válaszolta kérdésünkre a darutollas kocsiist és ugyanakkor gyalog érkeztek meg egy-két hivatalnok, egy kapitány a feleségével, egy főhadnagy és két pap is. — Ezeknek nem volt hintójuk...

Beszálltunk a dohogó vonatba s nehéz, elszomorodott szívvél távoztunk az elzsidósodott, de egykor szép magyar vidékről. (m. j.)

A debreceni országos gyapjuvásár

Lapunk keddi számában megemlékeztünk arról a városunk gazdasági életére nézve óriási jelentőségű mozgalomról, melyet juhtenyésztő gazdáink a *Hangyával* karöltve indítottak a debreceni országos gyapjuvásárok megszervezése és állandósítása érdekében. Rámutattunk akkor arra az országos érdekre is, amely a debreceni gyapjuvásárokhoz fűződik, s amely Debrecen városának kereskedelmi életében egy új és föllette kecsgetető perspektíva körvonalait van hivatva lefektetni. Kívánatosnak mondtak, hogy a kormány és Debrecen város hatósága a juhtenyésztő gazdák mozgalmát a leghathatósabb erkölcsi támogatásban részesítse.

Hubert Ottó főispán a városnak a gyapjuvásárokhoz fűződő óriási érdekei szem előtt tartásával, máris összeköttetése lépett a vásárok ügyében a kereskedelmi kormánnyal és *Hegyesfalay* Lajos kereskedelmi miniszter kijelentette előtte, hogy a debreceni országos gyapjuvásárok megtartása ellen nemesak nincs kifogása, hanem őszintén örül a gondolatnak, s a *gazdák mozgalmát minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni fogja*.

Ilyképen minden reményünk meg lehet arra, hogy a június 27. és 28-ára tervezett debreceni gyapjuvásár meg fog felelni a juhtenyésztés nemzetgazdasági érdekeinek és Debrecen kereskedelmi föllendülését fogja maga után vonni. Sokat várunk a *Hangyától* is, amely nagy ügybuzgósággal fogott hozzá a vásár előkészítéséhez.

— A **szent Erzsébet egyesület** május hó 5-én d. u. 6 órakor tartja diszülését a római kath. főgimnázium disztermében a következő műsorral:

1. dr. *Zivuska* Jenő felolvasása középker és katolicizmus címen. 2. Vonós kvartett, mely Mendelsohn sonatáját adja elő. 3. *Bihari* Ákos, a Nemzeti Színház művésze hazafias verseket szaval. 4. Zárszó, mondja dr. *Lindenberger* János igazgató. 5. Nemzeti hiszek egy, éneklé a rk. templomi énekkar. Jegyek *Antalfy*ndi kaphatók.

NAPI HIREK

■ ■ ■

— **Intenstisztelet.** Az ég. ev. templomban áldozó-
esüörtökön d. e. 10 órakor prédikál Makay Lajos lelkész.

— **Mitrovics Gyula vasárnap előadása.** Az Arany János társaság és a Keresztény Nemzeti Liga irodalmi délelőtti jeinek legközelebbikét nem áldozóesüörtökön, hanem f. hó 8-án **vasárnap** d. e. 11 órakor a vármegye-háza dísztermében dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár előadása fogja képezni. Tárnya: **Kulturpolitika mint nemzeti létkérdés.** Dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár széleskörű irodalmi tevékenysége révén hazánkban közismeretnek örvendő. Méltó is reá. De nemcsak írásban mutatkozik meg az ő kiválósága, hanem hatalmas előadási képességében is. Vasárnapi előadásában az elméletet a gyakorlattal köti össze. Ki fogja mutatni, hogy a kultúra a nemzet olyan közkincese, amelylyel való élés annak értékét gyarapítja. Megnyugtat bennünket, hogy elszakított területeink visszazserzésénél a kultúra rendkívül nagy tényezőként fog szerepelni, mert az elnyomóké felett messze kimagasló magyar kulturánk ellenállhatatlan vonzóereje nem engedi, hogy országunk elrabolt részei tőlünk végleg elszakítsanak. Kulturánk képesíti majd gazdaságunkat is, hogy megfoghatkozott erővel megnövekedett feladatokat oldjon meg. Az értékes előadásra jegyek 10, 5 és 2. korona árban előre válthatók Csáthy és Antalffyánál. — Kívánatos volna, ha a munkás társadalom tagjai is megjelenének az előadáson, mert a munkásosztály társadalmi elhelyezkedéséről is érdekes mondani valói vannak, mint tudjuk, az előadónak.

— **Eljegyzések.** Szenczi Lajos—Gál Erzsébet, Öhlbaum Zoltán—Steiner Johanna, Nagy Imre—Jakucs Róza, Szenczi Lajos—Gál Erzsébet, Rózsa János—Tóth Zsuzsanna, Szakál László—Prakab Mária, Suopper Gyula—Pénc Anna, Liszkai István—Horog Eszter, Csigi Gábor—Borsi Julián a, Soós Kálmán—Baksi Otília, Gotthard Lajos—Buzgó Mária, Molnár Béla—Veldin Borbála.

— **Ankét a gyermekvédelem ügyében.** Nagyjelentőségű ankét volt tegnap délután 4 órakor a városháza tanácstermében, melyen Csóka Sámuel h. polgármester elnököl. Az ankéton megjelentek Szomjas Gusztáv főispán, Keserü Lajos, Kardoss Albert, dr. Vargha Elemér, Cseh Vilmos ezredes, Pákozdy Sándor és dr. Tüdös Kálmán. Ay ankéton a gyermeknevelésről és gyermekmentő akció megindításáról tanácskoztak. Cseh Vilmos előadó ismertette a gyermekmentési akció országos jelentőségét, majd az ankét Szomjas Gusztáv indítványára egy szűk bizottságot alakított meg, amely bizottságnak tagjai Szomjas Gusztáv, Csóka Sámuel, dr. Tüdös Kálmán és Keserü Lajos lettek, akik felirattal fordulnak majd a népjóléti miniszterhez, hogy ezt az akciót tegye országos jellegűvé. Az ankét délután 5 órakor ért véget.

— **Eljegyzés.** Szántó Erzsébet és báró Petrichevich Horváth Béla jegyesek.

— **Hadirokkantak és hadiözvegyek részére** korlátolt számban (30—40) a folyó gazdasági évre a nyulasi gyakorlótéren 200—300 négyszögöl veteményes földet adatként bérbe. Igényjogosultak azok, kiknek kertjük, földjük nincs, vagy bérletben nem bírnak. Jelentkezni lehet e hó 6-ig a szövetség irodájában (Szt. Anna-u. 12. sz.) A kiosztás f. hó 8-án (vasárnap) d. u. 3 órakor, gyülekezés a hatvan-utcai villamos végállomásnál. A földet felszántva adatként át. A bérösszeg szántással együtt 200 négyszögölnél 100 K, 300 négyszögölnél 160 K, mely összeg f. hó 6-án az irodában fizetendő. Áldozóesüörtökön is lehet d. e. 11-ig jegyezni. Ha a szövetség a szántásra vállalkozót nem kapna, akkor a parcellák szántatlanul lesznek átadva, mely esetben 100 négyszögölenként 30 K a haszonbér. **Hadró vezetősege.**

— **Hangverseny.** E hó 5-én, esüörtökön este fél 9-től fél 12 óráig a katonai vonózeneker a Hungaria-kávéházban nagy klasszikus műsorral hangversenyez Belépődíj 10 kor., tiszteknek 5 korona.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara május hó 9-én hétfőn délután fél 4 órakor a kamara székházában (Deák- és Verbőczy-utca sarkán) Szent-Királyi Tivadar elnöklésével tartja rendes közgyűlést, melynek napirendjén a következő fontos tárgyak szerepelnek: 1. Elnöki előterjesztések; 2. titkári jelentés az ügyforgalomról; 3. a kamara 1920 évi zárszámadásai és a kamara 575.000 koronás kölcsönének elengedése; 4. államsegélyes ügye a debreceni timárszakosportnak; 5. adózási ügyek; 6. ösztöndíjas ügyek; 7. a hadianyagértékesítő bizottság iratainak átadása; 8. Tóth Sándor és neje beadványa alapítványuk megváltoztatása tárgyában; 9. Debrecen szénellátása; 10. lezserelt tartalékos tisztek elhelyezése; 11. a Romániához csatolt kamarai kerületek illetéklajstromadatainak kiadása; 12. kereskedelmi ügyek, (a fakeskedelem szabaddá tétele, a kereskedők ármérséklése, a budapesti tavaszi Keleti Vásár, a magyar—lengyel kereskedelmi összeköttetés, a vasárnapi munkaszünet); 13. ipari ügyek; 14. törvényhatósági szabályrendeletek; 15. vásárok és vámok, helypénzek stb.; 16. vasut és posta ügyek; 17. társakamarák és rokonintézmények megkeresései; 18. kereskedelmi és iparjogi vélemények; 19. segély iránti kérelmek; 20. indítványok megtétele.

— **Leesett a padlásról.** Farkas Józsefné asszonyréti pusztai lakos tegnap délelőtt tengeriért akart felmenni a padlásukra, azonban a padlás ajtóban megbotlott a lába s lezuhant. Esés közben Farkasné belsősérüléseket szenvedett. Esméletlen állapotban beszállították a debreceni kórházba.

— **Rabmunkások bérbeadása.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a váci kir. orsz. fegyintézet igazgatósága 5—600 rabmunkásnak bérbeadására másodszer a szóbeli versenytárgyalást május hó 19-én délelőtt 10 órakor tartja meg. — A részletes feltételek a fegyintézeti igazgatóság-tól 5 koronáért beszerezhetők, esetleg a kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kiadatni fognak asztalos, cipész, szabó, szerzőmunkások, továbbá képeretkészítő és bórdíszmű ipari munkások.

— **Házasságkötések.** Molnár Béla—Veldin Borbála, Szalkai András—Kovács Eszter, Kripkó Kálmán—Kripkó Erzsébet, Schiffmann Gyula—Szameth Berta, Pataki Gábor—Bujdosó Margit, Rézmovies Abraham—Einhorn—Gizella, Danes Pál—Pázezer Jeana, Biró István—Szatmári Eszter, Tóth János—Tóth Eszter, Kállai János—Eszényi Erzsébet, Braun Mihály—Weisz Margit, Horváth János—Deák Eszter, Szabados Károly—Járdán Anna.

— **Magyar köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei:** A kedvezményes ruhaszövetkeztől 500 férfi- és 200 női ruhára való megérkezett és annak kiosztását május 6-án reggel 8 órakor Vár-utca 1. szám alatti ruházati osztályunkban megkezdjük. — A délelőtti órákban női szöveteket, délután fél 3 órától férfi szöveteket osztunk és pedig csak azoknak, kiket a számféjtőhivatalok a hozzájuk küldendő névjegyzékekben kijelölnek, minélfogva erre nézve a számféjtőhivataloknál kell érdeklődni. — Akik most szövetet nem kapnak, azok a torlódás elkerülése végett nálunk ne is érdeklődjenek, mert rövidesen abban a helyzetben leszünk, hogy az összes alka.mazottakat elláthatjuk ruhaszövettel.

— **A ref. főgimnázium utolsó mozgófénykép előadása** 7-én és 8-án szombaton és vasárnap lesz a szokottnál nagyobb arányokban, a következő nagy Nordisk műsorral: Ibsen világhírű műve: *Terje Vigen* 3 felv, Előtte hét egyfelvonásos: Svéd cserkészek, Tündérek tánca (tilhonette), Grog kapitány arképe vigjáték. Szerencsétlen szerecsen vigj. stb. Az 5 órai előadásokon szünet alatt szerepelnek Balogh Gy., Kertész K., Fridrik D., Harsányi L., Lucai A. Az előadások pontos kezdete szombaton háromnegyed 5, háromnegyed 5, háromnegyed 7, vasárnap háromnegyed 3 és 5 órakor. **Csak tanulók látogathatják.**

— **Kié a juhászbanda?** Kovács István Monostorpályi-ut 54. szám alatti lakosnál a detektívek néhány nappal ezelőtt egy bűnyügből kifolyólag házkutatást tartottak. Az akkori házkutatás alkalmával azonban a kérdéses bűnyügből kifolyólag nem találtak semmit, ellenben lelték Kovács lakásán egy több ezer koronát érő juhász bundát, melynek eredetéről igen zavaros mesét mondott Kovács. A detektívek a bunda gyanus lett s Kovácsot előállították a rendőrségen ahol Kovács kihallgatása során előadta, hogy a bundát fia találta a vágóhidon. Ezt a mesét azonban nem akarta elhinni a rendőrség miért is a buda gazdája után is, de az egész bunda ügyben tovább nyomoz.

— **Tanítók és övönök!** A kiknek illetményeit a debreceni m. kir. állampénztár számfejtő mielőbb jelentkezzenek ruhaszövet-utalványuk átvétele végett. Tényleges szolgálatot teljesítők testületi megbízottak, vagy igazgatójuk útján, nyugdíjasok személyesen.

— **Halálozások.** Fiseher Dezső 56 éves, Kripkó Irén 5 hónapos, Markus Lajos 5 hónapos, Kiss Zsuzsanna 61 éves, Tóth János 30 éves, Bagi Jánosné Szabó Julianna 48 éves, Gerő X 1 napos, Mann Magdolna 2 napos, Beregszászi Ilona 10 napos, Magori Zoltán 1 hónapos, Molnár Gyula 16 napos, dr. Kiss Sándorné Bézler Veron 32 éves, Ritter Ferenc 82 éves, Kiss Imre 18 éves, Horváth Imréné Katona Zsuzsanna 70 éves, Holba Sándor 40 éves, Iván Julianna 25 napos, özv. Balogh Péterné Szendrei Zsuzsanna 74 éves.

— **A Konyári sóstófürdő** f. hó 8-án nyílik meg teljesen berendezve. Szerdán és pénteken reggel 8 kor indul vonat és ugyanaz nap este 8 kor vissza.

— **Ujjonnan érkezett olcsó vásznak,** sifonok, kanavásznak, kartonok, batiztok, fehérneműk, harisnyák, zsebkendők stb. a legjobb minőségben kaphatók Kardos Lászlónál Kosuth-u. 9.

— **Szöke Szakáll és művészársulata** hétfőn az Apollóban.

— **Zongorázni** tanít kottából, vagy cigányosan az *Uránia* zongoristájé. Cim Uránia pénztárában.

— **Sós, szénsavas, illatos villanyfürdők és iszapkúra a Margitfürdő vizgyógyintézetében orvosi kezelés mellett.**

— **Ma este 8 órakor** kezdődik és reggelig tart a DVSC bálja a Bikában.

Lemondott a német kormány

London, május 4. A legfelsőbb tanács tagjainak címére tegnap táviratok érkeztek Párisból, amelyek szerint a német kormány lemondott és utódja el fogja fogadni a szövetségesek feltételeit.

London május 4. Spamer német követ felkereste a külügyi államtitkárt és közölte vele, hogy kormánya lemondott és valószínűleg ő fog mandátumot kapni az új kormány megalkotására. Spamer követ antánt-körökben nagy népszerűségnek örvendő.

SPORT.

Válogatott sportmérkőzések Debrecenben. Szombaton és vasárnap, május 7-én és 8-án ismét ünnepe lesz városunk footballkedvelő közönségének. A budapesti vasutépítő iskola bajnoksapata látogat el hozzánk és ez sokat jelent. A vendégesapat sulyban felér egy jó öszszállítási válogatott csapattal. Több válogatott játékos mellett a csapat zömét kiváló klaszisu, egyöntetű fővárosi játékosok képezik és eredményeik egyenesen fenomenálisak, amit az FTC és BTC ebben elérték.

Szombaton a csapat a debreceni körlet tizenegye ellen küzd, míg **vasárnap** Debrecen polgári válogatottja lesz az ellenfele, mindkét napon *Kratochwill* táborként, körletparancsnok védnöksége alatt ünnepélyes keretekben folyunk le a mérkőzések, amelyek jótékony célt is szolgálnak.

Különlegességek a legolcsóbb napi árakon

friss pörkölt kávék, a híres „Mágnás keverék” saját tea keverékek, csokoládék, kakao, saját főltésű berek, rumok, likőrök, málnaszörp, cukorkák, konzervek, fűszerek.

MEINL GYULA

kávébehozatali r.-t. fiókja
DEBRECEN, Piac-utca 59.

Mindkét mérkőzés az Ügetőteri sportlepen délután fél 5 órakor kezdődik. A katonazenekar fogja a közönséget szórakoztatni. A jótékonyágáról messze híres Debrecen városa közönségétől méltán elvárhatjuk, hogy a legmesszebb menő támogatásban fogja részesíteni a katonaság eme két ünnepnapját.

Felhívás az erdélyi menekültekhez. Az Erdélyi Menekültek Sportegyesülete ma délután 7 órakor választmányi ülést tart a menekülügyi hivatal külön termében. Felkértenek a választmányi tagok, hogy teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek.

NYTVE-DVSC bajnoki mérkőzés délután fél 5 órakor a Dózsai-utcai pályán. Ha a complet vasutas játszik, könnyű győzelmét várjuk. Előzőleg DTE I. b. - DVSC I. b.

Nagy! reggelig tartó táncmulatságot rendez a DVSC ma este a Bükában, aki már csak egyszer is volt DVSC bálon, lehetetlen, hogy most is el ne menjen, ismerve a piros-fehérek sikerült táncestélyeit. Ez pedig az eddigiekénél is sikerültebbnek ígérkezik.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

A mi falunk — vasárnap este. A mi falunk c. énekes népszínművet hétfőn is zsúfolt nézőtér előtt játszották a Csokonai-színházban. A változatlan és nagy érdeklődésre tekintettel vasárnap este újra játszóik s ezuttal már tizenegyszer. A vasárnapi előadásra ma délelőttől kezdve válthatók jegyek.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csütörtökön A. bérletben Buzavirág, pénteken B. bérletben Balkirálynő.

Szép Ilonka Vörösmarty Mihály klasszikus szépségű költeményét mutatja be ma az Uránia. A film rendkívül nagyhatású, rendezése kitűnő, Hollay Kamilla, Thury Elemér és Mészáros Alajos, ki időközben meghalt elsőrangú alakítást nyújtanak. Jegyelővétel délelőtt 10—12-ig.

Művészkepek bemutatása az Apollóban Ch. Perצל Carola ballett és ritmikai iskolájának a balletelőadásán szerepelt növendékeinek gyönyörű képei minden előadásban bemutatásra kerülnek. A képeket Kozmann mester remekbe készítette.

Olaf Fónus és Erna Morena filmszereplésével az Örök Éjszaka című 5 felv. tragédia kerül ma az Apollóban bemutatásra. Jegyelővétel.

Osváth Gyula baritonista ma a Szép Ilonka előadásán a bohócdalát éneklé az Urániában.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉL ÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

KÖZPONTI italmérésben
Hátván-utca 5. szám
1 liter vegyes faj bor 26.—korona.

A tőzsde
Budapesti zárlat máj. 4. Magyar hitel 1540, Osztrák hitel 580, Angol-Magy. bank, 745, Leszámit. bank 700, Magy.-Olasz bank 313, Jelz. hitelbank 265, Keresk. bank 6450, Pesti hazai első 21500, Borsod-miskolci 2450.
Valuták: Napoleon 620—640, Angol font 800—820, Dollár 200—215, Francia frank 1650—1750, Márka 320—335, Lira 1000—1070, Osztr. korona 34—36, Rubel 66—70, Lei

320—335, Sokol 280—290, Svájci frank 3700—3800, Korona dinár 590—630, Frank dinár 590—630, Lengyel marka 25—27.

Devizák. Newyork 207—217, Amsterdam 73—77, Bukarest 330—350 Kopenhága 3800—4000, Kristiánia 3200—3400, London 810—845, Berlin 317½—337½, Olaszország 1010—1060, Páris 1660—1720, Prága 280—300, Stockholm 5000—5300, Svájc 3700—3800, Pécs 33½—35½, Zágráb 150—170.

Budapesti sertés máj. 4. Maradvány 657 drb, érkezett 273 drb, összesen 930 drb, eladatott 78 drb, maradvány 852 drb. Árak 58—72 K. — Terménytőzsde üzlettelen.

Hivatalosan nem jegyzett értékek máj. 4. 3% kor. járadék 105 K, nostrifikált 106 K,

6% hadikölcsön 43 K, nosztrifikált 46 K, 5½% hadikölcsön 43 K, nosztrifikált 46 K, ezüst korona 9.50 K.

Vásárcsarnok máj. 4. Sertés hus 78—88 K, karaj 94—106 K, marhahús 68—84 K, II. rendű 38—46 K, borjúhús 70—86 K, zöld borsó 60—65 K, tojás drbja 2.60 K, tojás kereskedelemben 3 K, eszike párja 50—90 K.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesszünk
Simon György
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Hántolt Vitoria
borsó
kapható:
Csanak József r.-i.
kg.-ként 18 korona.

Szakácsné
jölfőző jelenkezzék Bethlen-u. 4. szám alatt.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Fogtechnikus
tanuló felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Koros Sándor
Vérti-szabó üzletében Piac-u. 60.
Baját készítői elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Rikkancsot,
két-három ügyes fiút alkalmaz a HAJDUSÁGI VIRRADAT kiadóhivatala. Jelenkezés délbén 12—1 óra közti Piac-u. 59. sz.

Molykár ellen
szörme és táviruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktározó KÖVÁRY és ALTMANN Piac-utca 42.

Lapkihordó asszonyokat fevesz lapunk kiadóhivatala.

Házhelyek
eladók a vágóhid mellett villamos és köut mentén, Bihari utcán 200—300 négyszögöl területre felosztva, amelyeken azonnal építkezni lehet, építkezésig pedig veteményezésre is alkalmas. Érdeklődők jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17. szám.

Rikkancsok
felvétetnek Tix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Eladó
Mester-utca végén, a sorompó mellett egy kis ház földdel együtt, a házba azonnal be lehet költözni Jóságok tartására nagyon alkalmas. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathyanyi-utca 22.
Telefon 1365.

Kiadó
feles kert-föld 360 négyszögöl. Gazdák Bankja Kossuth-u. 17. sz.

Értesítés.
Értesitem a nagy közönséget, hogy kemencsém átépítése következtében
kenyér sütést
péntek reggeltől fogva nem vállalom, amikor az üzemet újra fel vehetem ez uton értesitem a nagyközönséget.
Tisztelettel **Marx János** sütő.

Kongári sóstófürdő megnyitás.
Értesítjük a közönséget, hogy a több mint 200 év óta fennálló szikós
gyógyfürdönket
teljesen átalakítva folyó hó 8-án, azaz vasárnap ünnepélyesen megnyitjuk.
A fürdő gyógyhatásai csusz, köszvény, reuma, női bajok, tört s lőtt sebek utó-bajainál elismert elsőrangúak.
Kényelmes, tiszta szobák, teljesen rendezve, jó magyar vendéglő állandó cigánnyal.
Vonat szerdán és pénteken reggel 8 órakor indul s vissza indul ugyanaz nap este 8 órakor.
Pártfogást kér az
Igazgatóság.

Téli-nyári lakás
Vénkert, Sinay Miklós 25. szám alatt:
4 szoba, terrasz ugyanolyan suterien helyiségekkel. 1100 —61 kiténő szőlő s gyümölcsös
eladó
Értekezni; Dr. POLGÁR ügyvéd,
Piac-utca 42. sz.

Követeljemindenütt
GERŐ CÉG CZÍPÓ-GAF készítményeit védjegyvel
Ha nem kapna kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül
Gerő Adolf Fia cég-Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Cipőüzem: Budapest, I. Beresényi-u. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Csurka KEGYELET Temetkezési Vállalat
Debrecen Kossuth-u. 8 szám. (Kölcsönsegélyző épület) Telefon 381.
Ajánlja dusan felszerelt temetkezési vállalatát a n. é. gyászoló felek becses rendelkezésére a legolcsóbb áron.
Diszes gyászokcsik. Elsőrendű felszerelés. Saját lovak.

Részvénytársasági értesítés
A Debreceni Helyi Vasút Részvénytársaság értesíti t. részvényeseit, hogy a társaság alapszabályainak 35. §-a értelmében a társasági alapítóke tőrlésztése céljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által jóváhagyott tőrlésztési terv alapján az 1920. évre 88 és ½ drb társasági részvény sorsoltatott ki dr Galánffy János kir. közjegyző közbenjöttével. A kisorsolt részvények számai a nevezett közjegyző által kiállított tanusítvány szerint a következők:
327, 490, 604, 605, 606, 607, 671, 1047, 436, 2235, 338, 3131, 228, 460, 599, 4152, 185, 5485, 620, 903, 904, 6464, 517, 7145, 457, 790, 802, 8377, 9028, 074, 347, 542, 584, 661, 688, 10008, 183, 319, 320, 886, 887, 11013, 145, 242, 264, 810, 12092, 105, 13302, 496, 584, 14006, 480, 15587, 739, 771, 906, 16232, 233, 439, 845, 846, 894, 895, 17366, 410, 582, 18157, 161, 350, 371, 820, 989, 19172, 278, 413, 903, 905, 20062, 334, 354, 424, 719, 720, 727, 877, 923, 21145. Félrészvény: 186.
Felkérjük a t. részvényeseket, hogy az itt felsorolt számú és birtokukban levő részvényeket társaságunk főpénztárnál (Debrecen, Petőfi-tér 14.) beváltás végett bemutatni szíveskedjék, ahol azoknak névértéke: az egész részvényekért 200, a félrészvényekért 100 korona készpénzben ki fog fizettetni. A kivétel alkalmával az alapszabályok 35. §-a értelmében minden egyes részvény után 1 drb élvezeti jegy fog kiadatni, mely élvezeti jegy a társasági részvénytőkenek 5%-os kamatait meghaladó felülszálékra jogosít.
A kir. közjegyző által kiállított tanusítvány helyességéről társaságunk irodájában: Petőfi-tér 14. sz. alatt a t. részvényesek betekintés útján meggyőződést szerzhettek.
Debrecen, 1921. év április hó.
Az igazgatóság.

Tégla kapható
kisebb, nagyobb mennyiségben. Megrendelhető az Alföldi Takarékpénztárnál, (telefon 970.) vagy a gyártelepen (telefon 951.) VULKÁN TÉGLAGYÁR R.-T. Kishegyesi-ut.